

Verkamatka vie työnhakuun tehtaaseen

SARI JÄRVINEN
Littoinen

Sunnuntai-iltapäivällä yli neljäkymmentä henkeä odottaa Kutoja-Emmaa Littoisten urheilukentän päädyssä. Emmaa (**Eeva Turpeista**) odotetaan, sillä hänen pitäisi kohta kertoa, miten Verkatehtaalte pääsee töihin.

Nyt eletään kuvitteellisesti 1950-lukua, jolloin moni maalainen haaveili tehdastyöstä. Säännölliset tulot ja työaika houkuttivat.

– Herranjestas! Neuvostoliitosta on tilattu sotakorvauskankaita niin paljon, että nyt töitä riittää, Emma puuskahtaa pyöräillessään paikalle. Hän pysähtyy ja syynää väkijoukkoa tomerana.

– Oletteko varmoja, että haluatte tänne töihin? Osa lähtee Turkuun, sillä siellä saa parempaa palkkaa. Osa jää tänne, sillä asunnot ovat halpoja ja Littoisissa on oma henki: täällä pidetään huolta toisista, Emma sanoo.

Ainakin tämä ryhmä jää, sillä kukaan ei poistu Verkatehtaan historiasta draamallisin keinoin kertovalta opastus-

KOMMENTTI

Tekemisen arvoinen

Kyläyhdistys Emman ja Anselmin organisoima Verkamatka järjestetään tänä kesänä kolmatta kertaa.

Päänäyttelijä on sama, kulussit ovat samat ja eikä historiakaan ole muuttunut.

Työryhmä on kuitenkin onnistunut uudistamaan matkansa ainutlaatuisessa miljöössä niin kiinnostavaksi, että sen tekee mielellään uudelleenkin. Laura Mannila on ohjannut kohtauksiin eloa ja kyläläisten näyttelijäntaidot ovat kasvaneet.

Verkamatka on virkistävä elämys, jonne voi viedä kylään tulevat sukulaiset ja tuttavat.

Sari Järvinen

kierrokselta.

Turpeisen uusi käsikirjoitus vetää väkeä siinä missä vanhakin. Innokkaimmat kävijät

käyvät katsomassa uuden version joka kesä.

– Olemme lisänneet näytelmällisiä kohtauksia ja mukaan on tullut nuortakin väkeä. **Elina Vauhkonen**, **Elli Lamella** ja **Kaisa Majapuro** toimivat kertojina ja näyttelijöinä, Turpeinen sanoo.

Aivan ketä tahansa ei tehtaalle kuitenkaan otettu töihin. Oli eduksi jos oli nuori tyttö tai mies. Nuoret naiset alkoivat patruunojen harmiksi nopeasti hankkia lapsia, jolloin työnteko kärsi.

– Tehtaalle ei otettu kovin nuorta väkeä, piti olla 14-vuotias. Tosin monet valehtelivat ikänsä ja saivat juosta vessaan piiloon, jos tarkastaja saapui paikalle, Emma kertoo.

Aikoinaan Littoisten Verkatehdas oli Turun seudun toiseksi suurin työllistäjä. Työ oli kaksivuorotyötä, lauantaisin tehtiin puolikas päivä ja kesälä lomaa sai kaksi viikkoa.

Jo 1800-luvun lopulla sairastajasta maksettiin palkkaa. Työntekijöille luvattiin eläkeasunnot ja lapsille päivähoito vanhempien ollessa töissä. Myös tehtaassa työskentelevät



saivat yleensä tehtaan kautta asunnon.

– Tuosta punaisesta talosta saattaisi pian vapautua 15 neliön asunto. Kelpaisiko se teille? Sinne mahtuu hyvin kuusihenkinen perhe, Emma opastaa työnhakijoita.

Emma opastaa paljossa muussakin. Virallisen histori-

an lisäksi työtä etsivät perheydytetään tehtaan ja sen ympäristön sosiaaliseen elämään. Ja portinvartija Anselmiin (**Pertti Pöntiseen**). Hän tietää senkin, miksi Emman vieressä kutovalla lidalla on varaa ostaa soppalihaa kaupasta.

– Näin, kun lida meni työnjohtajan kanssa huoltokonttoriin tekemään urakkasopi-

VERKAMATKA-TYÖRYHMÄ

Maria (Kaisa Majapuro) välttää **Eilan (Leila Reunasan)** harmiksi nyrkkipyykiltä, sillä käsien pitää olla kauniit, jotta tehtaaseen pääsee töihin.

musta. Niin hyvän näköisen työtön kanssa minäkin tekisin mielelläni sopimuksia,

Anselmi nauraa Emman harmiksi.

Lidan salamyhkäisistä sopimuksista tiedetään jo kirkollakin, jonka kupeessa eläkeläiset Tiltu (**Airi Talvitie**) ja Elsa (**Sylvi Virtanen**) tavataan rupattelemassa. Heiltä, **Irma Joutsalta**, **Leila Reunaselta** ja **Taisto Kantoselta** kuullaan monta tarinaa entisajan Littoisista.